

Recomandări legate de vaccinarea anti COVID 19 pentru bolnavii diagnosticați cu Leucemie Limfatică Cronică

Prin afectarea primară a funcției limfocitelor B (nu sunt imunocompetente) în cadrul bolii, bolnavii cu LLC au un risc infecțios mai mare legat de infecția COVID 19 (risc de forme severe, risc de spitalizare) față de populația generală. Ei asociază imunodeficiența fie în cadrul bolii (LLC), fie secundară tratamentelor aplicate, fie amandouă.

Vaccinarea anti COVID 19 este recomandată tuturor bolnavilor cu LLC. Se preferă vaccinurile cu ARNm, dar nu există studii care să sprijine un anumit preparat. Singurele vaccinuri nerecomandate în LLC sunt vaccinurile vii atenuate - nu este cazul celor anti COVID 19 disponibile.

Un studiu din 2021 a arătat că pacienții cu LLC care au primit vaccinul ARNm au dezvoltat un răspuns imun cu anticorpi în doar 39.5% din cazuri, spre deosebire de populația generală unde procentul indivizilor cu răspuns imun cu anticorpi este de 90%.

Răspunsul imunologic individual în LLC depinde atât de stadiul de evoluție al bolii (boala progresivă/activă), cât și de tratamentul aplicat. Ratele de răspuns în urma vaccinării au variat astfel:

- 2% rata de răspuns la pacienții cu LLC în remisiune
- 2% rata de răspuns la cei cu CLL netratați anterior
- 16% la bolnavii cu CLL care primeau tratament pt LLC în momentul vaccinării

Pe lângă faptul că ratele de răspunsuri imune în urma vaccinării au fost mici în general în LLC, tipul de tratament primit a influențat și mai mult capacitatea de a dezvolta un răspuns imun.

Pacienții cu LLC aflați în tratament cu Ibrutinib au avut o rată de răspuns la vaccin de doar 16%.

Doar 13.6% din cei care primeau venetoclax +/- anticorpi monoclonali antiCD20 au dezvoltat răspuns imun postvaccinare.

Conform studiului, niciun pacient care a primit tratament cu antiCD20 cu până la 12 luni anterior vaccinării nu a avut răspuns imun anti COVID 19.

Răspunsul imun la vaccin a fost influențat și de alți factori. Pacienții cu LLC care au dezvoltat răspunsuri imune mai bune au fost:

- tineri
- de sex feminin
- nu primiseră tratament pentru LLC
- au avut nivel seric de immunoglobulină G ≥ 550 mg/dL
- au avut nivel seric de immunoglobulină ≥ 40 mg/dL

Concluzii:

Cu toate că aproximativ un sfert din pacienții cu LLC vaccinați antiCOVID 19 cu schema completă NU au avut un răspuns imun, organizațiile onco-hematologice internaționale mențin recomandarea fermă ca pacienții cu LLC să primească unul dintre vaccinurile antiCOVID-19.

Nu există date concrete referitor la reacțiile adverse specifice pacienților cu LLC. Datele inițiale din studiile care au inclus bolnavii cu cancer sugerează că vaccinarea este sigură.

Chiar dacă nu este la fel de eficientă ca în populația generală, vaccinarea poate oferi un grad de protecție anti COVID 19 și având în vedere riscurile unei infecții severe COVID 19 la pacienții cu LLC, vaccinarea este recomandată.

Vaccinurile [Pfizer](#), [Moderna](#) și [Johnson & Johnson](#) sunt considerate sigure pentru pacienții cu LLC (în afara situațiilor în care există alergii sau altă contraindicație).